

Folketinget – Europaudvalget

Christiansborg, den 10. juli 2007

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Offentligt referat fra Europaudvalgets åbne møde den 21. juni 2007

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 21. juni 2007.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra alle åbne punkter på Europaudvalgets møder. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget

Med venlig hilsen

Jakob Heltoft,
udvalgssekretær

10/7 2007

4. udgave

L=Lukket behandling

Europaudvalget

holder åbent møde:

torsdag den 21. juni 2007, kl. 08.00, dog tidligst 5 min. efter mødet i
Det Udenrigspolitiske Nævn
i værelse 2-133

Dagsorden:

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles den 21.-22. juni 2007
Forelæggelse ved statsministeren
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 7 (udkast til mandat til regeringskonferencen fra det tyske formandskab) (fortroligt)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 10 (henvendelse fra den portugisiske parlamentsformand)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 9 (revideret udkast til konklusioner)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 8 (formandskabets hyrdebrev)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 5 (rapport vedr. traktatreformprocessen)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)
2. Samråd med statsministeren vedr. samrådsspørgsmål Q om Berlin-erklæringen
Alm. del (06) – samrådsspørgsmål Q (vedlagt)
3. Ekstraordinært rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 25. juni 2007
Forelæggelse ved udenrigsministeren
- L 4. Eventuelt

Der vedlægges foreløbig oversigt over det under punkt 3 nævnte møde.

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 25:

Fredag 22/6-07 kl. 10.00: Europaudvalgsmøde

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

For yderligere information se
www.euo.dk/dagsorden

Ekstraordinært rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 25. juni 2007
Foreløbig oversigt, 1. udgave

1. WTO/DDA

Ekstraordinært alm. anliggender 25/6-07 – bilag 1 (samlenotat)

Rådsmøde 2808+2809 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Info-note (05) I 64 (referat af åbent samråd om WTO 9/6-06)

Udvalgsmødereferater:

Alm. del (06) – bilag 385 (uddrag af referat fra EUU-møde 15/6-07 vedr. WTO/DDA)

Alm. del (06) – bilag 337, side 1224 (senest behandlet i EUU 11/5-07)

Alm. del (06) – bilag 309, side 1130 (behandlet i EUU 20/4-07)

Alm. del (06) – bilag 217, side 793 (behandlet i EUU 9/2-07)

(05) side 1734 (behandlet i EUU 14/7-06)

(05) side 1670 (behandlet i EUU 23/6-06)

2. Eventuelt

Alle punkterne henhører under Udenrigsministeriets ressort.

3. Siden sidst

Ingen punkter

Referat af 37. Europaudvalgsmøde torsdag den 21. juni 2007, kl. 8.50

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Jens Hald Madsen (V), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Morten Bødskov (S), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF), Rune Lund (EL).

Desuden deltog statsminister Anders Fogh Rasmussen og udenrigsminister Per Stig Møller.

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles den 21.-22. juni 2007

Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 7 (udkast til mandat til regeringskonferencen fra det tyske formandskab) (fortroligt)

Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 10 (henvendelse fra den portugisiske parlamentsformand)

Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 9 (revideret udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 8 (formandskabets hyrdebrev)

Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 5 (rapport vedr. traktatreformprocessen)

Det Europæiske Råd 21-22/6-07 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Statsministeren: I dag og i morgen mødes Det Europæiske Råd i Bruxelles.

Topmødets absolutte hovedemne bliver spørgsmålet om en ny EU-traktat.

Det er det tyske formandskabs ambition, at vi på topmødet skal nå til enighed om et præcist og detaljeret mandat for den kommende regeringskonference, som skal behandle den nye traktat. Målet er, at regeringskonferencen kan begyndes så hurtigt som muligt og kan afsluttes inden årets udgang. Det vil gøre det muligt at få traktaten ratificeret, sådan at den kan træde i kraft inden valget til Europa-Parlamentet i 2009.

Jeg vil gerne sige, at der er ikke sket nogen markante ændringer i forhandlingssituationen, siden udenrigsministeren forelagde udvalget et forhandlingsoplæg i fredags. Men vi har i dag et mere præcist indtryk af det tyske EU-formandskabs kompromisforslag og et bedre indtryk af de enkelte medlemslandes positioner.

Jeg vil i dag først redegøre for hovedelementerne i det tyske kompromisforslag, og dernæst vil jeg redegøre for de udestående spørgsmål, som forhandlingerne på topmødet må forventes at koncentrere sig om.

Det tyske formandskab har med udgangspunkt i konsultationerne med medlemslandene lagt et detaljeret kompromisforslag på bordet. Dette forslag er sendt til Europaudvalget.

Kompromisforslaget siger på at finde en balance mellem hensynet til de 18 lande, som har ratificeret, og til de lande, som endnu ikke – af den ene eller den anden grund – har ratificeret.

Formandskabet lægger op til en ny traktat, som indholdsmæssigt fastholder de fleste af forfatningstraktatens fremskridt, når det gælder en effektiv og demokratisk beslutningsproces i EU, men som samtidig er mindre ambitiøs, og som i det hele taget opgiver hele forfatningskonceptet.

Hovedelementerne i det tyske forslag er følgende:

For det første foreslår formandskabet, at der bliver tale om en ændringstraktat til de eksisterende traktater. Ideen om en forfatningstraktat og navnet forfatningstraktat bliver altså opgivet. I stedet fastholdes Traktaten om den Europæiske Union (TEU), og Traktaten om de Europæiske Fællesskaber (TEF) omdøbes til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktion.

Det betyder, at de væsentligste konkrete skridt til effektivisering og demokratisering af beslutningsprocessen i EU gennemføres i form af ændringer i de eksisterende traktater.

Det gælder bestemmelserne i forfatningstraktatens del 1 om værdier, formål, kompetencefordelingen mellem EU og medlemslandene, bestemmelser om unionens demokratiske struktur, bestemmelser om grundrettigheder og overordnede bestemmelser om institutionerne.

For det andet lægger formandskabet op til, at unionens symboler – dvs. flag, hymne osv. – og forfatningstraktatens præambel udgår. Det bliver også foreslået, at de nuværende betegnelser for retsakter bevares.

For det tredje lægger formandskabet op til at fastholde skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Formandskabet lægger op til, at unionen – akkurat som i forfatningstraktaten – gives én juridisk personlighed.

For det fjerde har formandskabet foreslået en række konkrete ændringer i forhold til forfatningstraktaten med henblik på at imødekomme særlige ønsker eller generelle hensyn. Det gælder for det første ønsket fra Holland, Frankrig og flere lande om en mere klar afgrænsning af EU's beføjelser. Endvidere sker der en præcisering af og en understregning af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik's særlige status, ligesom der lægges op til en yderligere styrkelse af de nationale parlamenters rolle. Endelig lægges på en række områder op til tekstændringer eller erklæringstekster, som præciserer bestemmelser, som i forfatningstraktaten gav anledning til uklarhed.

Alt i alt synes jeg, at formandskabet har lagt et balanceret kompromis-

forslag på bordet, som ligger meget tæt op af de prioriteter, som et bredt flertal formulerede ved vedtagelsen her i Folketinget i maj sidste år. Derfor bør vi fra dansk side kunne støtte – og også være meget tilfredse med – forslaget, som det nu ligger.

Vi vurderer det sådan, at det i dag ser ud til, at alle lande som led i et kompromis kan støtte ideen om en ændringstraktat, som opgiver forfatningskonceptet, men fastholder de vigtigste skridt til effektivisering og demokratisering af EU.

Men der er selvfølgelig en række udestående spørgsmål, hvor det ikke er lykkedes formandskabet at skabe enighed. På nuværende tidspunkt har især Polen, Storbritannien, Holland og Tjekkiet udestående problemer med elementer i det tyske forslag.

Jeg forventer, at forhandlingerne på topmødet vil koncentrere sig om følgende spørgsmål:

For det første det dobbelte flertal. Her står Polen stadig fast på et krav om, at forfatningstraktatens dobbelte flertal erstattes af en alternativ model, som stiller Polen bedre. Polen vil altså fastholde det dobbelte flertal, men de vil have det defineret på en anden måde. Ingen andre medlemsstater ønsker at åbne det institutionelle kompromis. Jeg forventer, at Polens stilling til spørgsmålet om det dobbelte flertal bliver det vanskeligste problem på topmødet.

For det andet er der spørgsmålet om overgangen til flertalsafgørelser vedrørende det retlige og politimæssige samarbejde, hvor Storbritannien har alvorlige problemer.

For det tredje er der spørgsmålet om charteret om fundamentale rettigheder. Her har Storbritannien – delvis støttet af Polen – et problem med, at charteret gøres bindende. På trods af at det klart fremgår af charteret, at det ikke giver yderligere kompetence til EU.

For det fjerde er der spørgsmålene om søjlestrukturen og det med én juridisk personlighed. Både Storbritannien og Nederlandene – til dels støttet af Polen – ønsker at fastholde den nuværende søjlestruktur uændret og er også imod, at unionen gives én juridisk personlighed.

For det femte lægger Holland fortsat vægt på, at Københavnskriterierne indføres i traktaten.

Foruden disse centrale spørgsmål er der en række mindre udestående omkring bl.a. en række nederlandske og tjekkiske krav vedrørende unionens kompetencer og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse.

Jeg forventer, at vi kan finde løsninger på flere af disse spørgsmål med mindre tekstændringer eller præciseringer. Jeg forventer også, at vi vil kunne nå til enighed om en yderligere styrkelse af de nationale parlamenters rolle. Det vil vi i hvert fald støtte fra dansk side.

Men tilbage står problemerne med Polen og det dobbelte flertal.

For så vidt angår den danske forhandlingslinje holder vi fast i det forhandlingsoplæg, som udenrigsministeren fik tilslutning til her i fredags. Vi vil bakke op om det tyske kompromisforslag, men vi vil selvfølgelig være parate til at vise fleksibilitet på en række punkter for at få en aftale på plads.

Jeg synes, det er ret afgørende, at vi nu når en aftale på topmødet, som vil gøre det muligt at få indkaldt til en regeringskonference ret hurtigt og få afsluttet den inden årets udgang. Vi bliver nødt til at få afsluttet traktatprocessen og komme videre med alle de konkrete politiske projekter, som betyder noget for borgerne. Vi kan ikke blive ved med at diskutere institutionelle spørgsmål. Derfor skal vi have en beslutning på topmødet.

Udenrigsministeren: Under middagen i aften vil vi drøfte Kosovo. Det var en drøftelse, vi startede i mandags. Vi vil have en drøftelse af ESDP-missioner, og så vil vi drøfte de kommende topmøder med Afrika og Brasilien.

Lone Dybkjær sagde indledningsvis, at Det Radikale Venstre støtter det tyske formandskabs udspil. Hun ville ikke lægge skjul på, at de opfattede det som et dårligere resultat end forfatningstraktaten, som man meget gerne havde set var gået igennem, idet den gav en klarhed, som vi desværre ikke har og heller ikke får fremover. Traktaten vil også fremover være absolut ufolkelig, men det er der ikke noget at gøre ved.

Med hensyn til folkeafstemning så Lone Dybkjær, at de 9 danske punkter, som i forfatningstraktaten medførte dansk suverænitetssafgivelse, var adresseret i den nye traktat, og at det kan betyde, at vi ikke skal have en folkeafstemning, hvis man bare tager det juridiske udgangspunkt, hvilket Det Radikale Venstre gør. Det er ærgerligt, at vi ikke får forfatningstraktaten gennemført, for så ville man have fået en god diskussion i forbindelse med en folkeafstemning, men Det Radikale Venstre accepterer, at vi nu får en ændringstraktat, som indebærer, at der muligvis ikke bliver nogen folkeafstemning. Det kan vi godt acceptere af hensyn til de andre lande, af hensyn til det tyske formandskabs arbejde og af hensyn til Europas fremtid.

Som udgangspunkt synes Det Radikale Venstre, det er godt, at der er 90 pct. bevaret af forfatningstraktaten. Lone Dybkjær regnede med, at værdigrundlaget er fastholdt, hvilket er meget vigtigt. Det var også fantastisk vigtigt i konventets arbejde, at man havde det klare værdigrundlag, som betyder noget, når andre lande skal tilslutte sig.

Det Radikale Venstre synes, det er surt, at der er ændret på målsætningerne, og man havde gerne været sætningen om et stadig tættere samarbejde foruden. Det havde man fået ud på konventet, og derfor var det ærgerligt, at

det var kommet ind igen.

Hvis der bliver en åbning, og der overhovedet bliver mulighed for at få noget mere med om målsætningerne, ville Det Radikale Venstre gerne have ordet klima med, men det er naturligvis ikke noget, man skal lade det hele falde på. Lone Dybkjær mente, det var meget vigtigt, at man gjorde noget for klimaet, og hun mente også, borgerne i Europa ville synes, det var underligt, at man fik en ny traktat, hvor klima ikke var med. Det var jo ikke et ord, der var inde, dengang man havde konventet, men det er efterhånden også mange år siden. Hun støttede altså statsministeren, men ville gerne have, at han var lidt aktiv på det område.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det var en lidt kompliceret tekst, men sådan som hun læste den, er det meste af det, der var med i forfatnings-traktaten, også med i den nye traktat. Symbolerne er faldet ud, hvilket er fint, og ordet forfatning er også faldet ud. Det er heller ikke noget, SF vil slås for at bevare. Det er imidlertid vigtigt, at værdierne og målsætningerne bliver flyttet med over. Som det ser ud nu, er det uklart, om værdierne – som bl.a. taler om mindretalsbeskyttelse – er med.

SF synes, det er afgørende, at Danmark kæmper aktivt for at få klima ind i denne traktat, og det skal være i del 1, ikke i energifsnittet. Klima handler nemlig også om transportpolitik og landbrugspolitik. Anne Grete Holmsgaard havde hæftet sig ved, at det tyske formandskab i den rapport, der blev sendt til landene i sidste uge, havde åbnet klimadiskussionen.

Anne Grete Holmsgaard syntes også, man skulle bruge krudt på at få bemærkningen om en stadig snævrere union ud igen. Ikke så meget på grund af symbolværdien, men af hensyn til den måde, Domstolen fungerer på. Det er klart, at Frankrig og Holland skal have nogle indrømmelser, men Anne Grete Holmsgaard mente ikke, de havde været utilfredse med, at bemærkningen om en stadig snævrere union ikke var med i forfatningstraktaten.

Anne Grete Holmsgaard beklagede, at charteret var røget ud. Så vidt hun kunne se, er bestemmelsen om EU's tilslutning til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention også blevet svagere. I den forbindelse spurgte hun statsministeren, om det, der står her, giver en sandsynlighed for, at EU rent faktisk vil ratificere Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Hun syntes, det var meget svært at gennemskue bestemmelserne om FUSP. Hun mente at kunne læse mellem linjerne, at der var kommet en svækkelse af FUSP, hvilket hun meget ville beklage. Men hun spurgte statsministeren, om der i den tekst, der ligger nu, er sket noget, som har svækket FUSP.

Med hensyn til tjenesteydelser står der, at der skal arbejdes videre med en formulering om tjenesteydelser af almen karakter. Det mente hun ikke var en sag for topmødet, men burde præciseres i et direktiv. På topmødet risikerer

man at få en formulering, der er dårligere.

Anne Grete Holmsgaard ville gerne have statsministeren til at gennemgå, om der var nogle af de 9 punkter, hvor der var tale om suverænitetsafgivelse i Danmark, som var tilbage i det, der nu foreligger.

Rune Lund oplyste, at Enhedslisten på ingen måde kan støtte det, der foreligger nu, idet det nærmest er en tro kopi af det, som franskmændene og hollænderne stemte nej til. Det er et forsøg på at få mest muligt af det vedtaget uden en folkeafstemning, fordi folket stemte forkert. Processen er udemokratisk, og indholdet er heller ikke noget at råbe hurra for. Den oprindeligt døde EU-forfatning er blevet vakt til live igen. Rune Lund betegnede forløbet som pinligt og uværdigt og mente, resultatet ville være meget upopulært blandt de europæiske befolkninger. Det skaber mindre tillid til politikerne og mindre tillid til internationalt samarbejde i det hele taget. Rune Lund mente, at regeringspartierne og de partier, der bakker op om resultatet, på et eller andet tidspunkt bør gøre sig nogle overvejelser over, hvor det fører hen, når man bliver ved med at tonse derudaf hen over hovedet på de europæiske befolkninger. Han håbede, der var nogle politikere, der vågnede op og indså det meget alvorlige aspekt.

Rune Lund nævnte, at der var holdt et møde aftenen før på Marienborg. Man kunne naturligvis ikke forhindre mennesker i at mødes, men han mente, statsministeren burde være kommet i Europaudvalget først i stedet for at mødes med ja-partierne på Marienborg og klappe det hele af. Han ville ikke forhindre regeringen i at mødes med sine venner, men han mente, det burde være sket i den omvendte rækkefølge.

Rune Lund ville have statsministeren til at fortælle, hvorfor de 9 punkter, som indebar suverænitetsafgivelse i Danmark, var berørt, idet han undrede sig over, at f.eks. rumpolitik indgår i det papir, det tyske formandskab har fremlagt. I den forbindelse henviste han til nogle af de kommentarer, Marlene Wind er kommet med.

Morten Messerschmidt ville ikke beklage, at statsministeren holdt møde med vennerne; han syntes nærmest, det var naturligt.

For ham var det fuldstændig ligegyldigt, om det drejer sig om grundlovens § 20 eller § 19, idet Dansk Folkeparti under alle omstændigheder insisterer på, at der skal holdes en folkeafstemning.

Han havde været imod forfatningstraktaten og glædede sig derfor over, at der var nogle ting, der var taget ud. Han syntes, statsministeren burde vise samme demokratiske sindelag som tidligere statsministre, og henviste i den forbindelse til, at i 1986 havde man en folkeafstemning, selv om der ikke var tale om suverænitetsafgivelse i juridisk forstand.

Med hensyn til indholdet ville Morten Messerschmidt gerne have

afklaret, hvordan det, der nu foreligger, forholder sig til søjlestrukturen. Fastholder man, at den ene søjle skal være overstatslig og den anden mellemstatslig, eller insisterer man på den struktur, der er i forfatningen, hvor det hele er overstatsligt?

Han forstod, at man henviste til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og pegede på, at forudsætningen for, at man kan gøre det, vel er, at EU får status som juridisk person i forhold til menneskerettighedskonventionen.

I forhold til charteret ville han gerne høre statsministerens holdning til, hvilken retlig forskel det vil gøre, om der blot henvises til det i stedet for at inkorporere det i selve traktaten.

Kan statsministeren garantere, at Domstolen ikke vil tage traktaten som et udtryk for, at der tillægges unionens institutioner øgede beføjelser?

Når kansler Merkel åbner op for det polske ønske om at diskutere stemmereglene, syntes Morten Messerschmidt, det ville være naturligt, om statsministeren ville sige, at vi som et lille land ikke kan acceptere, at vi får vicekommisærer, men at det må være naturligt, at hvert land for én kommissær med samme vægt.

Morten Messerschmidt henviste til, at for nogle måneder siden havde man i Europaudvalget en diskussion om en dom fra Domstolen, som underkendte den danske bopælspligt, og at der dengang havde været almindelig enighed om, at det spørgsmål måtte man tage op i forbindelse med traktaten og diskutere forholdet mellem det indre marked og andre hensyn. Når nu ballet alligevel bliver åbnet – således måtte Morten Messerschmidt forstå kansler Merkels udmeldinger – bør vi tage de enorme problemer, som artikel 30 giver anledning til i relation til Domstolen, op, ligesom man bør tage spørgsmålet om totalharmonisering kontra minimumsregler op. I den forbindelse pegede han på, at en række lande bliver nødt til at ændre på deres sundhedsstandarder i nedadgående retning.

Charlotte Antonsen sagde, at Venstre støtter regeringen og er glad for, at det nu ser ud som om traktaten endelig kan blive vedtaget. Det spiller en rolle også for offentligheden, at Europa bliver i stand til at træffe beslutninger mere effektivt, nu hvor antallet af lande er udvidet fra 15 til 27.

Venstre havde gerne set forfatningstraktaten vedtaget, men det kunne altså ikke lade sig gøre. Derfor syntes Charlotte Antonsen, det var helt rigtigt, at man nu får en traktat, som har større chancer for at blive vedtaget, hvorfor statsministeren skal fastholde sin støtte til det tyske formandskab. Angela Merkel har gjort et meget stort arbejde for at forsøge at få alle landene til at indgå et kompromis.

Charlotte Antonsen syntes, det var utroligt vigtigt, at EU får et tydeli-

gere ansigt udadtil ved at få en udenrigsminister og en formand. Hun mente, danskerne var optaget af, at EU bidrager til demokrati, frihed, terrorbekæmpelse og kriminalitetsbekæmpelse. Det ligger også i kortene.

I det tyske udspil er der flere præciseringer, og flere af dem har med Danmark at gøre. Det er Venstres opfattelse, at jo større grad af præciseringer, vi får, jo mere er det politikerne, der bestemmer, havde EU står for, og jo mindre råderum er der for Domstolen, hvis domme af og til kommer bag på politikerne. Charlotte Antonsen tilføjede, at der ikke er tale om de store nuancer, men om præciseringer.

Venstre frygter ikke en folkeafstemning, men spørgsmålet om folkeafstemning kan man først tage stilling til, når man kender den endelige traktat. Charlotte Antonsen syntes, det var fint, at Danmark tilsyneladende ikke skal afgive suverænitet, idet mange danskere er bekymret for suverænitetsafgivelse, når de stemmer om EU. Hun troede ikke, de lagde mærke til, om det kun drejede sig om et lille hjørne i rumpolitikken.

Elisabeth Arnold sagde, at så vidt hun kunne læse teksten, får de nationale parlamenter mere indflydelse eller i hvert fald mere opmærksomhed. Er det rigtigt forstået?

Det var hendes indtryk fra de konferencer, hun havde været til i Bruxelles med de nationale parlamenter, at i de 18 lande, som har ratificeret – flere af dem med brug af folkeafstemninger – er man meget utilfreds med, at der nu skal pilles en hel mase ud af forfatningstraktaten, som de har stemt ja til. Kan man frygte, at der kommer et større skænderi på topmødet om, at der bliver pillet for meget ud? Og kan man forestille sig, at nogle lande skal ud i en ny ratifikationsproces, fordi den nye traktat er så meget anderledes end forfatningstraktaten?

Statsministeren svarede Lone Dybkjær og Anne Grete Holmsgaard, at hvis der opstår en mulighed for, at vi kan få nogle politiske formuleringer ind om klimapolitikken og klimamålene, så vil vi gøre hvad vi kan, idet det vil være i pagt med den linje, der blev lagt på forårets topmøde om en ambitiøs energipolitik, og i pagt med G8-topmødet forleden. Han var dog nødt til at sige, at generelt vil Danmark være tøvende over for at lægge nye elementer frem på bordet, idet det risikerer at udløse en sand flodbølge af andre ønsker, som dels kan komplicere forhandlingerne, dels kan gå imod danske interesser.

Statsministeren bekræftede over for Anne Grete Holmsgaard, at værdierne bliver ført videre i det nye traktatgrundlag. Måske stod det lidt uklart i det oprindelige oplæg, men i går kom der en teknisk præcisering, hvoraf det fremgår.

Han kunne ligesom Anne Grete Holmsgaard godt undvære formuleringen om en stadig snævrere union, som ikke var med i forfatningstraktaten.

Vi vil se nærmere på, om det er muligt at få den ud.

I punkt 18 n i formandskabets papir står der, at i artiklen om proceduren for indgåelse af internationale aftaler skal det tilføjes, at aftalen om unionens tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention skal indgås af Rådet med enstemmighed og med medlemsstaternes ratifikation af aftalen. Det er den samme ordning som i det eksisterende traktatgrundlag. Statsministeren ville ikke betegne de som en svækkelse, men som en anden beslutningsprocedure, idet han pegede på, at alle landene skal godkende ændringer i menneskerettighedskonventionen, så der er i forvejen tale om enstemmighed.

Efter statsministerens opfattelse sker der ikke en svækkelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, men omvendt kan man sige, at der sker ikke så meget på det felt. Der foretages en præcisering af områdets særlige stilling, så kan man godt sige, at den nuværende søjle 2 faktisk bliver bevaret.

Statsministeren kunne ikke udtale sig krystalklart om, hvorvidt der vil være elementer af suverænitetsafgivelse tilbage, før vi ser den endelige traktattekst, men det tyske formandskab lægger op til, at på de 9 punkter, hvor Justitsministeriet vurderede, at der i forfatningstraktaten var tale om overførsel af suverænitet til EU, sker der ikke overførsel af suverænitet.

Statsministeren sagde i anledning af Rune Lunds kritiske bemærkninger om det møde, der havde været aftenen før på Marienborg, at han fandt det naturligt, at de 5 partier, som har en politisk aftale om forfatningstraktaten, mødes og diskuterer, hvorledes det tyske formandskabs udspil forholder sig til forfatningstraktaten. Alt andet ville være mærkeligt. Statsministeren tilføjede, at han ikke ville have noget imod, at Enhedslisten holdt møde med sine venner i Dansk Folkeparti forud for møderne i Europaudvalget.

På Rune Lunds spørgsmål om, hvordan det kan gå til, at det tyske formandskab netop har undtaget de 9 danske punkter, svarede statsministeren, at der ikke kun er tale om de 9 punkter. Faktisk er der i artikel 18 tale om 19 punkter, og ganske mange af dem handler om afgrænsningen af kompetencen mellem medlemslandene og EU. Det tyske formandskab har sagt til Danmark, at det er opmærksom på, at der i Danmark er afleveret en redegørelse fra Justitsministeriet om, at der på de 9 punkter er tale om suverænitetsafgivelse, og så har det tyske formandskab spurgt os nærmere, hvad det går ud på. Statsministeren tilføjede, at kompetenceafgrænsningen er noget, det tyske formandskab har interesseret sig meget for, ikke blot i relation til Danmark. Der er ikke tale om noget krav fra dansk side, men det tyske formandskab har spurgt os i forbindelse med den afsøgning, det har foretaget i forhold til alle medlemslandene, og vi har svaret. Det er tydeligt, at det går igennem hele formandskabs oplæg, at man ikke ønsker overførsel af suverænitet fra medlems-

landene til EU.

Om der skal være folkeafstemning i Danmark eller ej, kan vi ikke sige, før forhandlingerne er slut. Der kan ske mange ting under regeringskonferencen, som nu går i gang. Derfor har regeringen sagt nøjagtig det samme om det emne, som den har sagt hele tiden.

Statsministeren havde samme opfattelse som Morten Messerschmidt af det møde, der havde været holdt på Marienborg aftenen før.

Som udgangspunkt kan man sige, at søjlestrukturen bliver ophævet, men realiteten er, at det, der hedder søjle 2 i dag, sådan set bliver bevaret, idet det angående FUSP præciseres, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik har en særlig stilling.

Efter statsministerens opfattelse gør det ingen retlig forskel, om charteret er en integreret del af traktaten, eller der blot sker en henvisning til det.

Statsministeren svarede Morten Messerschmidt, at han ikke havde til hensigt at rejse spørgsmålet om Kommissionens størrelse i denne sammenhæng. Han mente, man skulle stå fast på det institutionelle kompleks, der var opnået kompromis om, idet han mente, man dér havde fundet den rette balance.

I anledning af det spørgsmål, Morten Messerschmidt havde rejst om Domstolens praksis i relation til bestemmelserne om det indre marked, sagde statsministeren generelt, at han også af og til undrede sig over de domme, der blev afsagt af EF-Domstolen, men som udgangspunkt mente han stadig, det var godt og rigtigt, at der var en EF-Domstol, som kan pådømme sager og påse, at landene overholder de fælles regler. Det er specielt vigtigt for et lille land, idet det ellers kunne gå sådan, at de store lande tager sig selv til rette. Det er faktisk en god beskyttelse for små lande, at der er en domstol, som kan påse, at de fælles regler bliver overholdt. Statsministeren tilføjede, at vi er meget opmærksomme på Domstolens praksis og klart er af den opfattelse, at Domstolen ikke må gå videre end det, der har været de politiske intentioner med hensyn til EU's udvikling.

Statsministeren var taknemmelig for, at Charlotte Antonsen støttede regeringens linje, og kunne bekræfte, at Venstre støtter regeringen.

I svaret til Elisabeth Arnold bekræftede statsministeren, at der sker en styrkelse af de nationale parlamenters rolle på tre punkter. For det første bliver der givet to ekstra uger, til at de nationale parlamenter kan komme med indsigelse om, at de mener, et bestemt direktiv ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Vi går fra 6 til 8 uger. For det andet skal Kommissionen begrunde det, hvis der kommer en sådan indsigelse, og Kommissionen alligevel vil fortsætte med sit forslag. Det er nyt i forhold til forfatningstraktaten. For det tredje kommer der en ny artikel om de nationale parlamenters rolle,

hvor man opregner de områder, hvor de nationale parlamenter bliver inddraget. Vi synes, styrkelsen af de nationale parlamenter går i den rigtige retning.

Med hensyn til om vi kan risikere, at ratifikationsprocessen skal gå forfra i en række lande, sagde statsministeren, at det naturligvis må afhænge af forfatningsbestemmelserne i de enkelte lande, som er meget forskellige, men da der er tale om en anden traktat end forfatningstraktaten, mente statsministeren, det var sandsynligt, at man ville starte processen forfra i en række lande. Det tyske formandskab balancerer på en knivsæg. 18 lande, inklusive formandskabslandet, har ratificeret og ønsker, at så meget som muligt føres over. To lande har stemt nej ved folkeafstemninger, så der skal på den anden side findes frem til noget nyt.

Lone Dybkjær gik ud fra, at statsministeren sad på spring for at komme af sted, og ville derfor ikke ved denne lejlighed stille de spørgsmål, hun havde stillet på mødet for ja-partierne dagen før, men hun ville stille dem skriftligt, så man også kunne få svarene på skrift.

Hvad forestiller statsministeren sig vil være processen fremover, hvis man når en afklaring på topmødet? Hun bad om, at man så hurtigt som muligt sætter et arbejde i gang for at finde ud af, hvordan den nye traktat kommer til at se ud.

Anne Grete Holmsgaard nævnte, at der i punkt 18 i tales om en præcisering vedrørende offentlige tjenesteydelser. Hvad er statsministerens vurdering af den? Umiddelbart forekom det hende problematisk, at man på et topmøde skal beskæftige sig med en sag, som man har diskuteret meget længe i forbindelse med tjenesteydelsesdirektivet.

I relation til diskussionen om Domstolens praksis sagde Anne Grete Holmsgaard, at hun mente, noget af det bedste, man kunne gøre, var at få formuleringen om en stadig snævrere union ud. Det er nok svært at få dissens for Domstolen ind på nuværende tidspunkt.

Hun troede, det var rigtigt, at en af de store komplikationer er, at Polen ønsker et andet afstemningssystem, men Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at Polen også er optaget af energisikkerhed. Måske kan en imødekommelse på dette punkt være med til at give Polen en anden holdning.

Morten Messerschmidt havde stor forståelse for, at regeringen ikke ønskede at åbne ballet, men ifald andre måtte ønske at åbne ballet, ville det så ikke være naturligt, at regeringen deltog? Kansler Merkel har sagt, at det polske forslag skal diskuteres, og derfor vil det være naturligt, at vi støtter det, ligesom vi skal fremme andre danske interesser.

Morten Messerschmidt anerkendte fuldstændig, at det er godt for små lande at have en Domstol, som kan være et anker, men glædede sig over, at statsministeren også sagde, at Domstolen var kommet med nogle problemati-

ske afgørelser.

Når dette falder på plads, hvor lang levetid regner statsministeren så med, at den nye traktat vil få? Vil der opstå yderligere diskussioner i 2009, eller er dette det endelige punktum?

Afslutningsvis sagde Morten Messerschmidt, at da det foreliggende i meget vidt omfang gentager forfatningstraktaten, kan Dansk Folkeparti ikke gå med til forhandlingsoplægget.

Rune Lund måtte tage til efterretning, at statsministeren synes, det er vigtigst at mødes med ja-partierne, men kritiserede, at Lone Dybkjær havde sagt, at hun havde stillet en række spørgsmål dagen før, som hun ikke ville gentage i Europaudvalget. Han fastholdt, at Europaudvalget er den vigtigste institution, og derfor skal det orienteres først.

Han syntes, det lød meget usandsynligt, at det skulle være Tyskland, der var kommet til os og havde foreslået, at de 9 punkter blev taget ud. Han spurgte, om nogle af de 9 punkter ville føre til folkeafstemninger i andre lande end Danmark.

Rune Lund henviste til, at han sidste uge havde bedt om, at regeringen regnede på, hvad det polske forslag til stemmevægte ville betyde for Danmark, og bad statsministeren oplyse Europaudvalget herom. Hvis det giver de mindre lande mere indflydelse og formindsker de store landes mulighed for at lave et blokerende mindretal, syntes han, det ville være oplagt, at Danmark gik mere positivt ind i den diskussion.

Formanden gjorde opmærksom på, at der var kommet et svar på det spørgsmål vedrørende stemmevægte, som Rune Lund havde stillet.

Statsministeren sagde vedrørende den videre proces, som Lone Dybkjær havde spurgt til, at regeringen ville lægge op til, at den på helt sædvanlig vis fik godkendt et forhandlingsgrundlag til brug for regeringskonferencen. Det skal selvfølgelig forhandles med de politiske partier, og hvis der er ønske om det, kan man også finde ud af at formulere det ved en beslutning i Folketinget. Undervejs vil der være ganske mange spørgsmål, som skal opklares, for det, man har i dag, er ganske vist ret detaljeret, men det er ikke en traktattekst. I forbindelse med det videre arbejde med traktatteksten ville regeringen selvfølgelig sørge for tæt kontakt til Europaudvalget.

Som statsministeren kunne analysere det, så det ud til, at bestemmelsen i artikel 18 i om tjenesteydelser af almen karakter, som Anne Grete Holmsgaard pegede på, tog sigte på et meget specielt hollandsk problem.

Om man kunne få polakkerne på bedre tanker ved at tage spørgsmålet om energisolidaritet ind i teksten, sådan som Anne Grete Holmsgaard foreslog, ville statsministeren ikke udelukke, for han vidste, at Polen lægger meget vægt på energisikkerhed og på energisolidaritet. Det vil vi i givet fald fra

dansk side være positiv overfor, idet vi er tilhænger af en fælles EU-energipolitik, som bygger på princippet om solidaritet.

Statsministeren sagde til Morten Messerschmidt, at der næppe kom nogen diskussion om Kommissionen. Han advarede mod at overfortolke det, kansler Merkel havde sagt om, at man kunne drøfte det polske forslag. Formandskabet har ikke noget ønske om at tage den sag op for at imødekomme Polen, og alle andre lande synes, det er en dårlig idé. Det polske forslag vil reducere stemmevægtene for de store lande og reducere stemmevægten mest for det største land, Tyskland.

Statsministeren kunne ikke svare på Morten Messerschmidts spørgsmål om, hvor længe en ny traktat ville kunne holde, men han mente, stats- og regeringscheferne var enige om, at de skulle lave noget, som kunne holde i ganske mange år. Selvfølgelig kan der opstå en eller anden situation, som nødvendiggør, at man er nødt til at kigge på traktaten igen, men man har ønsket at finde en løsning, som kan holde i mange år, uden at statsministeren kunne sige noget åremål.

Statsministeren sagde til Rune Lund, at han ikke ville bebrejde Lone Dybkjær, at hun ikke ville gentage de spørgsmål, hun havde stillet, og tilføjede, at det ofte ville være en lettelse for regeringen, hvis andre folketingsmedlemmer nåede til samme erkendelse. Han forstod dog, at Lone Dybkjær for god ordens skyld ville stille spørgsmålene skriftligt.

Han var enig med Rune Lund i, at Europaudvalget er det første, der skal orienteres, og mindede om, at så snart regeringen kom i besiddelse af en konsolideret tekst, blev Europaudvalget orienteret.

Statsministeren havde ikke noget overblik over, om de 9 spørgsmål, som Justitsministeriet havde peget på, kunne foranledige folkeafstemninger i andre lande end Danmark, idet de forfatningsmæssige bestemmelser er meget forskellige.

Formanden sagde ved forhandlingernes afslutning, at statsministeren ikke havde forelagt et egentligt forhandlingsoplæg, men hun kunne konstatere, at der i hvert fald ikke var et flertal i udvalget imod regeringens linje, idet dog Dansk Folkeparti og Enhedslisten gik imod.

Punkt 2. Samråd med statsministeren vedr. samrådsspørgsmål Q om Berlin-erklæringen

Alm. del (06) – samrådsspørgsmål Q (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre for forløbet omkring det uformelle topmøde i Berlin den 24.-25. marts 2007. Ministeren bedes i den forbindelse redegøre for, hvorfor Berlin-erklæringen kun er underskrevet af formandskabet og formændene for henholdsvis Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet, og baggrunden for, at indholdet i erklæringen er så forholdsvis udvandet. Endelig ønskes ministerens vurdering af Berlin-erklæringens anvendelighed i forbindelse med de kommende forhandlinger om et nyt traktatgrundlag.”

Elisabet Arnold begrundede samrådsspørgsmålet. I Europaudvalget var man lidt kede af, at man så statsministeren så sjældent, og mente, det havde været naturligt, om statsministeren var kommet i Europaudvalget og havde redegjort for Berlin-erklæringen. Hun ville gerne vide, hvilken status Berlin-erklæringen har i forhold til den kommende traktat. Er det kun en festtale, eller kan man støtte ret på den? Hun gjorde opmærksom på, at der i Berlin-erklæringen faktisk står en henvisning til klima, som er noget af det, Europaudvalget gerne vil have ind i traktaten. Hun mente, Berlin-erklæringen kunne blive en løftestang herfor.

Statsministeren: Jeg holder meget af at komme i Europaudvalget, og jeg har også været i Europaudvalget og drøfte Berlin-erklæringen. Problemet var, at de endelige papirer vedrørende Berlin-erklæringen kom på et forholdsvis sent tidspunkt. Men den erklæring, det endte med, lå fuldstændig inden for rammerne af, hvad jeg tidligere har talt med Europaudvalget om.

I øvrigt er det jo en erklæring, som er rigtig god. Den er kort og klar. Derfor vil jeg ikke engang bebrejde det tyske formandskab fremgangsmåden. Sandheden er den, at det formentlig er formanden for det tyske formandskab, kansler Merkel, som selv har skrevet den. Det er den bedste garanti for, at vi får en kort, klar og kontant erklæring, som er værd at læse. Jeg synes, det var en rigtig fremgangsmåde. Det ville have været en rædselsfuld procedure, hvis vi skulle have siddet 27 lande omkring bordet.

Vi havde et møde i weekenden den 24.-25. marts, som ikke var et formelt topmøde, men en sammenkomst for at markere 50-året for Rom-traktaten. Det var på mange måder en ganske særlig begivenhed – ikke mindst fordi den fandt sted i Berlin, som symboliserer, hvad der er sket i Europa, og

symboliserer det genforenede Europa.

På mødet underskrev den tyske kansler som formand for Ministerrådet sammen med formændene for Europa-Parlamentet og Kommissionen en erklæring i anledning af 50-året for Romtraktaten – det er det, der hedder Berlin-erklæringen.

Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvorfor det tyske formandskab valgte at lade formændene for de tre EU-institutioner skrive under på erklæringen frem for alle stats- og regeringscheferne. Den havde jo støtte fra alle 27 stats- og regeringschefer. Men jeg kan forestille mig, at det ville have været svært at få en så kort og let læselig erklæring, hvis den skulle gøres til genstand for en forhandling ord for ord mellem 27 medlemslande. Jeg har i hvert fald ingen indvending imod, at den tyske kansler skrev under på alles vegne. Det var i øvrigt også meget enklere, når vi nu var samlet på den måde, vi var.

Jeg var meget tilfreds med indholdet i erklæringen og mener bestemt ikke, at den kan betegnes som udvandet. Den er tværtimod kort, præcis og klar. Teksten er delt op i fire dele:

For det første en indledning, som trækker en linje tilbage til Europas blodige historie i det sidste århundrede, og som peger på de resultater, EU faktisk har opnået i de sidste 50 år. For det andet et afsnit om de værdier, som kendetegner EU. For det tredje et afsnit om de fælles udfordringer, som EU-landene står over for. I det afsluttende afsnit lagde erklæringen op til, at medlemsstaterne skal arbejde for at ”skabe et fornyet fælles grundlag for EU inden valget til Europa-Parlamentet i 2009.” Det vil i klar tekst altså sige et mål om, at få en ny traktat på plads inden parlamentsvalget i 2009. Det synes jeg er godt.

Jeg mener faktisk, at erklæringen har fungeret som et godt startskud for den efterfølgende konsultationsproces mellem det tyske formandskab og medlemslandene – den proces, som nu kulminerer på topmødet i dag og i morgen. Erklæringen tjente til at minde os alle om de målsætninger og værdier, vi er fælles om, og om de fælles udfordringer, vi står over for. Når vi så oven i købet fik den konkrete beslutning om at få en hurtig procedure for så vidt angår en ny traktat, synes jeg ærlig talt, det er rigtigt godt. Det er helt på linje med det, vi har ønsket fra dansk side.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om statsministeren så Berlin-erklæringen som en løftestang for at få klima ind i første del af den nye traktat. Hun tilføjede, at klima også er nævnt i rapporten fra sidste uge fra det tyske formandskab.

Elisabeth Arnold fortalte, at da Europaudvalget i efteråret var i Tyskland og diskuterede med tyske politikere og embedsmænd, sagde de, at formandskabet ville arbejde stærkt på at få en fin politisk erklæring i forbindelse

med 50 års jubilæet, som 27 lande skulle føle sig forpligtet af, fordi 27 lande havde skrevet under. Nu var der ikke nogen af stats- og regeringscheferne fra de 27 medlemslande, som havde skrevet den under. Betyder det, at ambitionerne havde været så store, at man ikke kunne indfri dem?

Kan man regne med, at Berlin-erklæringen ikke har nogen større betydning, men blot er en festlig erklæring? Kan man gå til erklæringens tekst f.eks. vedrørende klima, eller skal det ind i traktaten, for at man kan få det sat på dagsordenen?

Statsministeren svarede, at Berlin-erklæringen ikke er en juridisk bindende tekst. Det er en højtidelig erklæring af politisk karakter. Men når man står sammen om en politisk erklæring, skal der også være troværdighed om den, så det, man erklærer, skal man føle sig politisk bundet af.

Det forhold, at det kun er den tyske kansler, der har skrevet under, ændrer ikke ved, at der var enighed blandt de 27 lande om indholdet.

I Berlin var man enige om, at en af udfordringerne for EU er klima-, miljø- og energipolitik. I den forstand kan man godt kalde det en løftestang. Som nævnt under punkt 1 på dagsordenen vil regeringen meget nøje vurdere, om der skulle opstå en situation, hvor der bliver en gunstig lejlighed til at få det spørgsmål med, når man skal drøfte traktaten.

Statsministeren sagde til Elisabeth Arnold, at det ikke er sådan, at den eneste chance for at få klima på dagsordenen er at få det ind i en traktat. Der er mange andre måder, og til syvende og sidst er det den konkrete politiske vilje udtrykt i Ministerrådet og ved topmøderne, der afgør, hvor langt vi kan komme. Statsministeren mente, at et topmøde som det, man havde i foråret, er langt vigtigere, idet man dér traf beslutning om bindende mål. Men det er altid godt, hvis man kan placere trædesten rundt omkring, så hvis man kan få noget ind i den nye traktat, er det også godt, for så er der en klar hjemmel til at træffe ambitiøse beslutninger.

Berlin-erklæringen er god, og i det omfang vi kan bruge den fremadrettet, gør vi det.

Elisabeth Arnold forstod, at det forhold, at det kun var Ministerrådets formand, der havde skrevet under, ikke var et forsøg på at dække over, at der havde været en vis uenighed.

Lone Dybkjær spurgte, om det ville ændre Berlin-erklæringens status, hvis man på en eller anden måde henviste til den i forbindelse med traktaten.

Statsministeren svarede Elisabeth Arnold, at der var fuldstændig enighed blandt de 28 medlemslande, så der var ikke tale om et forsøg på at dække over en vis uenighed. Det tyske formandskab havde haft drøftelser med landene og sikret sig, at de stod bag. Statsministeren tilføjede, at han syntes,

det var godt, at det var den tyske kansler, som havde skrevet erklæringen.
Gruppearbejde kan være godt, men ikke altid.

Han havde noteret sig Lone Dybkjærs idé om en henvisning til Berlin-
erklæringen, og sagde: "Vi må se."

Punkt 3. Ekstraordinært rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 25. juni 2007

1. WTO/DDA

Ekstraordinært alm. anliggender 25/6-07 – bilag 1 (samlenotat)

Rådsmøde 2808+2809 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Info-note (05) I 64 (referat af åbent samråd om WTO 9/6-06)

Udvalgsmødereferater:

Alm. del (06) – bilag 385 (uddrag af referat fra EEU-møde 15/6-07 vedr. WTO/DDA)

Alm. del (06) – bilag 337, side 1224 (senest behandlet i EEU 11/5-07)

Alm. del (06) – bilag 309, side 1130 (behandlet i EEU 20/4-07)

Alm. del (06) – bilag 217, side 793 (behandlet i EEU 9/2-07)

(05) side 1734 (behandlet i EEU 14/7-06)

(05) side 1670 (behandlet i EEU 23/6-06)

Udenrigsministeren: På GAERC i mandags redegjorde handelskommissær Mandelson for forhandlingsstatus forud for det G4-ministermøde, som begyndte i tirsdags i Potsdam, og som forudses at løbe frem til den 23. juni. Der foreligger endnu ingen substantielle oplysninger om mødets forløb.

Hovedformålet med G4-ministermødet er at skabe en fælles platform for de centrale forhandlingsemner på landbrugs- henholdsvis industriområdet. Derudover drøfter man fremtiden for de andre centrale emner på dagsordenen i Doha-runden, herunder tjenesteydelser, udvikling og handelslettelser.

Mandelson mente, at der var tre muligheder for udfaldet af G4-mødet:

(1) I bedste fald når man enighed om en pakke med hovedelementerne på landbrug og NAMA – med et ambitionsniveau af interesse for alle parter – og en køreplan for forhandlingerne på øvrige områder.

(2) I værste fald sker der et sammenbrud, som i praksis betyder, at bolden spilles til Genève, hvor Lamy og forhandlingsgruppeformændene i givet fald vil have meget vanskelige vilkår. For det er svært at se, hvordan 150 kan blive enige om noget, som 4 ikke kan.

(3) En mellemløsning er en tredje mulighed. En begrænset pakke med små fremskridt. I så fald vil G4-processen formentlig fortsætte. Men på grund af tidsaspektet vil forhandlingerne med stor sandsynlighed reelt flytte til Genève, hvor det så vil være op til Lamy, forhandlingsgruppeformændene og det bredere medlemskab at søge at skabe et gennembrud.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige, hvordan G4-mødet udvikler sig. Selv om der i de forløbne måneder har været fremskridt i drøftelserne på teknisk niveau i G4-kredsen, så synes der fortsat ikke at have været reel ny bevægelse på de tre helt centrale emner: USA's interne landbrugsstøtte, EU's markedsåbning på landbrugsområdet samt Brasilien og Indiens markeds-

åbning særligt på industriområdet – dog for Indiens vedkommende også på landbrugsområdet, hvor USA lægger stor vægt på reel ny markedsadgang.

Et gennembrud vil kræve bevægelse fra alle parter i G4-kredsen. Vi har fra dansk side klart støttet Kommissionen i dens konstruktive tilgang til G4-forhandlingerne. Og vi har understreget, at også EU skal bevæge sig – til det yderste af mandatet – hvis den rette forhandlingssituation opstår.

Frankrig – helt eller delvist støttet af andre, ikke mindst Irland – har på den anden side understreget, at EU ikke må tilbyde yderligere markedsadgang for landbrugsprodukter. I fransk optik er Kommissionen allerede helt ude ved – eller måske endda forbi – kanten af forhandlingsmandatet. Især fordi det er kommet frem, at Mandelson under de afgørende fortrolige drøftelser sidste sommer, altså for længe siden – lige inden sammenbruddet – signalerede, at EU formentlig kunne bevæge sig tæt på G20-landenes krav på markedsadgang for landbrugsprodukter.

Frankrig modsatte sig i forbindelse med rådsmødet i mandags fælles konklusioner vedrørende WTO. Frankrig fandt, at det allerede nu kunne konkluderes, at den aftale, som forhandlingerne pegede hen imod, ikke ville være afbalanceret.

Det er på den baggrund, formandskabet har indkaldt til ekstraordinært GAERC den 25. juni, hvor alene WTO er på dagsordenen. Formandskabet har varslet – muligvis efter fransk pres – at det kan blive nødvendigt med en afstemning.

Det forekommer dog ikke særlig sandsynligt, at det sker. Mandelson fastslog på GAERC i mandags, at Kommissionen vil holde sig inden for mandatet. Desuden er der jo ikke lagt op til et gennembrud med forpligtende koncessioner – men i bedste fald blot konvergens i G4 om mulige landingszoner.

Men skulle det ske, at Kommissionen går uden for sit mandat, og der opstår behov for at afklare den danske holdning, så vil jeg naturligvis tage kontakt til formanden for Europaudvalget med henblik på at drøfte situationen. Som udgangspunkt mener jeg, at vi fra dansk side – og det er så det, jeg gerne vil have tilslutning til – kan gå meget langt for at få et resultat, ikke mindst på grundlag af de seneste folketingsvedtagelser om WTO. Eksempelvis arbejder regeringen jo bl.a. for at begrænse EU's andel af følsomme landbrugsprodukter mod et slutniveau på 1 pct., jævnfør folketingsvedtagelsen fra maj 2006.

Jeg ser frem til at høre Kommissionens vurdering af situationen efter G4-mødet. Regeringen vil naturligvis fortsat arbejde aktivt for, at det bliver muligt at nå frem til en aftale.

Morten Messerschmidt takkede for redegørelsen. Han troede, alle var enig i, at der skal ske noget på det område. Hvis det amerikanske mandat

ændres, vil der så opstå et pres på Europa for at ændre vores mandat?

Udenrigsministeren sagde, at man fra EU's side har sagt, at vi kan bevæge os, hvis andre bevæger sig. De to ting hænger sammen. Hvis USA ikke bevæger sig, bliver det meget svært at få Frankrig til at bevæge sig, idet Frankrig mener, EU allerede er gået til grænsen.